

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИК „ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА“
ОД ПРОФ. Д-Р ЈАДРАНКА ДЕНКОВА, ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1102-130/6, заверена 15.9.2022 година, донесена на 229. редовна седница на Наставно-научниот совет на Правниот факултет, одржана на ден 13.9.2022 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р **Јован Ананиев**, редовен професор на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип,
- д-р **Страшко Стојановски**, редовен професор на Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип

за изготвување на извештај, рецензија, на приложениот ракопис „**ЈАВНА АДМИНИСТРАЦИЈА**“ од проф. д-р Јадранка Денкова, редовен професор, наменет за студентите на прв циклус студии на Правен факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Правен факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Најпрво како Рецензентска комисија сакаме да го истакнеме нашето задоволство за искажаната доверба да го рецензираме учебникот „Јавна администрација“, наменет за студентите на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“, напишан од предметниот редовен професор д-р Јадранка Денкова. Предметот Јавна администрација е акредитиран на студиската програма Правни студии на Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип. Предметот е избран и се слуша во втора година во III семестар, со фонд на часови е 2+1+1 со 4 кредити. Учебникот е изработен во согласност со предложената наставна програма по истоимениот предмет и истиот ќе овозможи студентите да се стекнат со потребното теоретско и практично знаење поврзано со јавната администрација. Целта на овој учебник е да даде опфат на сите сегменти што се значајни за јавната администрација, кои на јасен и практичен начин ќе им ја приближат на студентите улогата и значењето на оваа управна дисциплина како нераскинлив дел од целокупниот правен систем. Така, целта на учебникот е студентите да се стекнат со основни познавања за јавната администрација, како и улогата и значењето на јавната администрација во остварувањето на функциите на државата. Акцентот на учебникот е да се претстави теоретскиот пристап, значењето, развојот на науката за јавната администрација, како и функцијата на администрацијата. Авторот прави анализа на јавната администрација во европските земји за сите значајни сегменти од службеничкиот систем и управувањето со човечките ресурси во администрацијата. Авторката продлабочено се осврнува на службеничкиот систем, анализирајќи ги сите прашања поврзани со вработувањето на администрацијата, наградувањето, напредувањето, оценувањето на администрацијата, дисциплинската и материјалната одговорност. Објаснети се и принципите на работење на администрацијата во европските земји чиешто правила се унифицирани во Европскиот кодекс за добро административно однесување. Учебникот опфаќа содржини поврзани со новите пристапи на управување и организирање на администрацијата. Содржината во учебникот има поставено јасна цел студентите да го разберат значењето на јавната администрација, комуникацијата во јавната администрација, предметот, моделите на јавната администрација, а особено

начинот на функционирање на администрацијата, за да можат како идни граѓани и вработени лица да се вклучат во процесите на функционирањето на административните органи, како идни административни службеници. Особено придонесот за студентите е во осознавање на прашањата кои се однесуваат на ефикасноста на јавната администрација, преку воведување на електронски систем на комуникација, новиот јавен менаџмент и системот за управување со квалитет насочени кон задоволување на потребите на граѓаните на брз и ефикасен начин. Учебникот се осврнува и на начините и формите на одлучување, а особено внимание авторот посветува на реформата на администрацијата, задржувајќи се на сите значајни прашања што се однесуваат на реформирање и организирање на администрацијата во Република Северна Македонија. Значајно е да се истакне дека авторот дава примери и обрасци релевантни за осознавање на функционирањето на администрацијата.

Податоци за обемот на ракописот: Учебникот „Јавна администрација“ е во обем од 230 страници во А4 формат, со што обемот и содржината ги задоволуваат барањата за соодветност на содржината во согласност со бројот на часовите предвидени за овој предмет. Скриптата е изработена во согласност со правилата предвидени со Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Учебник јавна администрација е објавуван на други универзитети, разликата е што во овој учебник се внесени сите промени што се настанати во развојот и унапредувањето на администрацијата преку воспоставување на нови пристапи на функционирањето на јавната администрација. Во учебникот се консултирани и досегашните искуства објавени во други учебници од јавна администрација што го подобрува неговиот квалитет да даде значаен придонес во образовната програма поврзана со здобивање теоретско и практично знаење за наставната програма по јавна администрација.

Краток опис на содржината: Содржината во учебникот претставува оригинално дело што се заснова на многубројни научни истражувања и пристапи, соодветни практични примери, законски, подзаконски акти и други документи, компаративни искуства, како и други информации и показатели релевантни за поопсежно презентирање на јавната администрација. Учебникот јавна администрација го сочинуваат девет поглавја. Во првото поглавје се содржани три целини кои ја опфаќаат анализата на поимот јавна администрација, дефинирањето на јавната администрација, јавната администрација како научна дисциплина, јавната администрација и другите науки, јавната администрација како посебна научна дисциплина, моделите на јавната администрација и новата јавна администрација. Во второто поглавје се содржани три дела во кои се опфатени организацискиот и функционалниот поим на администрацијата, видовите на функции на јавната администрација и организацијата на администрацијата во европските земји. Третото поглавје содржи седум целини и истите се однесуваат на службеничкиот систем, принципите на службеничкиот систем, вработувањето на администрацијата, унапредување на административните службеници, стручно усовршување на административните службеници, управување со учинокот на административните службеници, процесот на оценувањето на администрацијата, општи начела на вработените во јавниот сектор и принципите за вработените во јавниот сектор. Во четвртото поглавје е содржана една целина каде што се анализираат дисциплинската и материјалната одговорност, постапката за дисциплинска и материјална одговорност на административните службеници во Македонија, како и заштита на правата на административните службеници (Второстепена постапка). Во петтото поглавје има два дела кои ги анализираат менаџирањето со човечките

ресурси во администрацијата во европските земји и принципите на администрацијата во европскиот административен простор. Во шестото поглавје се содржани три целини кои го опфаќаат управувањето со квалитетот во јавниот сектор, електронскиот систем на документирање и новиот јавен менаџмент како нови форми на управување во јавниот сектор. Седмото поглавје опфаќа една целина која се однесува на комуникацијата во јавната администрација, формите на комуникација и комуникацискиот систем. Во осмото поглавје се анализира одлучувањето во државните органи, формите и начините на одлучување, подетално е образложен состанокот како најзастапена форма на одлучување во јавниот и државниот сектор. Во деветтото поглавје е содржана една целина која се однесува на стратегијата и реформата на јавната администрација, анализирана е и најновата стратегија на Владата на Република Северна Македонија. Во учебникот се содржани примери кои се однесуваат на службеничкиот систем, одговорноста, моделите на администрацијата и управувањето со квалитет во администрацијата.

Врз основа на изнесеното, Рецензентската комисија го дава следниов

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „Јавна администрација“, од редовен проф. д-р Јадранка Денкова, претставува самостојно дело што ги задоволува критериумите за учебно помагало со теоретски и практичен приказ што ќе овозможи на студентите на јасен начин да се стекнат со знаење од областа на јавната администрација. Цениме дека учебникот ќе даде придонес во процесот на образованието во Република Северна Македонија, поради опфатноста на стручни и научни сегменти поврзани со јавната администрација. Затоа имаме чест позитивно да го оцениме предложениот учебник „Јавна администрација“ од редовен проф. д-р Јадранка Денкова и предлагаме **Наставно-научниот совет да ја прифати рецензијата за учебникот и да продолжи понатамошната постапка за негово објавување.**

Рецензенти

Д-р Јован Ананиев, редовен професор, с.р.

Д-р Страшко Стојановски, редовен професор, с.р.